БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 138 (1658)
13 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА 1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бугун Ватанимиз пойтахти Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми очилади.

Пленум мамлакатимиз саноати ва транспортини ривожлантириш, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш тўғрисидаги партия XXI съезди қарорларини бажаришнинг бориши ҳақидаги масалани муҳокама қилади.

Социалистик экономикамизнинг янада равнақи учун

Бугун Ватанимиз пойтахти жонажон Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми очилади. Пленум мамлакатимиз саноати ва транспортини ривожлантириш, фан ва техникани энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш тўғрисидаги партия XXI съезди тарихий қарорларини бажаришнинг бориши ҳақидаги масалани муҳокама қилади ва шу асосда социалистик экономикамизни янада равнақ топтириш йўлларини белгилайди. Партиямиз Марказий Комитетининг ҳарбир Пленуми каби бу Пленум ҳам мамлакатимиз ҳаётида жуда катта воқеадир.

Халқимиз тарихида, партиямиз тарихида алоҳида ўрин олган КПСС XXI съезди халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техникани ривожлантириш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техника ҳамда илғор технологияни кенг жорий қилиш асосида меҳнат унумдорлигини тағин ҳам юқори поғонага кўтариш ва шу йўл билан ҳамма фронт бўйлаб коммунизм қурилишини авж олдириб юборишнинг ғоят катта программасини белгилаб берди. Ана шу тарихий съезд бўлиб ўтганига ҳали унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ижодий кучлари барқ уриб яшнаётган совет халқи шу қисқа муддат ичида бутун дунёни ҳайратда қолдирадиган ниҳоятда катта ютуқларни қўлга киритди.

Областимиз саноат корхоналарининг коллективлари ҳам партия XXI съезди қарорларини амалга ошира бориб, фан ва техникани ривожлантириш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида илгарига қараб катта қадам ташладилар.

Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш, мавжуд корхоналарни реконструкциялаш ва уларни ҳозирги замон асбоб-ускуналари билан қуроллантириш соҳасида ҳам кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Ватанимиз кучига куч, қудратига-қудрат қўшадиган бир қанча янги корхоналар ишга туширилди. Ҳозирги замоннинг илғор технологияси — поток линиялар ва конвейерлар ташкил этиш, эскирган, иш унуми паст бўлган машина, станок ва механизмларни модернизация қилишга қаратилган жуда кўп тадбирлар амалга оширилди.

Биргина Тошкент шаҳар саноат корхоналарида шу йилнинг 6 ойи мобайнида 42 та поток линия ва 16 та конвейер ишга туширилди, 800 дан ортиқ янги асбоб-ускуна ўрнатилди, 1240 та станок модернизация қилинди. Йилига 14 миллион сўмликдан ортиқ давлат маблағини тежаб қолишга имкон берадиган 2 мингдан зиёд рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари амалга оширилди. Оқибатда маҳсулот ишлаб чиқариш кескин суратда кўпайди, унинг сифати яхшиланди ва таннархи камайди, корхоналарнинг ишлаб чиқариш техника даражаси сезиларли даражада ошди. Мана буларнинг ҳаммаси КПСС XXI съезди қарорларини изчиллик билан амалга оширишдаги дастлабки натижалардир.

Коммунистик партия қўлга киритилган ютуқлар билан кибирланиб, хотиржамлик кайфиятига берилиб кетмаслик керак, балки янада кўпроқ куч-ғайрат билан ишлаб, бу ютуқларни мустаҳкамлаш зарур деб таълим беради. Очиқ эътироф этиш керакки, айрим шаҳар ва район партия комитетлари фан ва техниканинг янги ютуқларини жорий қилиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, маҳсулотларнинг янги, арзон ва пишиқ турларини яратиш, прогрессив технологияни вужудга келтириш ишларига ҳали суст раҳбарлик қилмоқдалар. Натижада бир қатор корхоналарда қўл кучи ёрдамида бажарилаётган ишлар салмоғи ҳали ҳам кўп. Жумладан, «Ўзбекхиммаш» ва «Таштрансмаш» ҳамда бошқа корхоналарда худди шундай аҳволни кўриш мумкин. Транспорт машинасозлиги заводи қуюв цехида қолипларни тайёрлаш, деталларни улардан ажратиб олиш каби қатор ишлар ҳамон қўлда бажарилаётир. Ана шу ишларни механизациялаш имконини берадиган асбоб-ускуналар эса қандай ҳолда келтирилган бўлса, шу ҳолича занглаб ётибди. Киров район партия комитети эса бу аҳволни яхши билгани ҳолда корхона раҳбарларини тартибга чақириб қўймаётир.

Техника бир жойда тўхтаб қолмайди, у доимо олға силжиб бориши керак. Бусиз социалистик экономикани тез суръат билан ривожлантириб бўлмайди. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг ижодий ташаббусини янги техника ҳамда илғор технологияни жорий қилишга сафарбар этишлари, янгилик изловчилар — рационализатор ва ихтирочилар йўлидаги ҳар қандай ғовларни олиб ташлашлари лозим. Халқ хўжалик планларини бажариш билан бир қаторда ишлаб чиқаришнинг техника даражасини ҳар томонлама ошира бориш — бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги традицион ижодий ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш, ҳаёт илгари сураётган янги-янги масалалар ва проблемаларни биргаликда ҳал этиш зарур. Экономиканинг барча соҳаларини янги машиналар, станоклар ва аппаратлар билан таъминловчи машинасозлик корхоналари техникани янада тараққий эттириш ишида ғоят катта ва ҳал қилувчи роль ўйнайди. Машинасозлик — оғир индустриянинг юраги. Шу сабабли уларнинг ишидан доимо кўз-қулоқ бўлиб туриш лозим. Эскилик ва қолоқликнинг ҳар қандай кўринишига, консерватизм майилликларига қарши шафқатсиз кураш олиб бориш, янгиликнинг ғалабасини таъминлаш учун изчиллик билан ҳормай-толмай меҳнат қилиш — ҳар бир ишлаб чиқариш новатори ва инженер-техник ходимнинг Ватан ва халқ олдидаги шарафли бурчидир.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ матбуот конференциясидаги баёноти

12 июлда Кремлда бўлиб ўтган матбуот конференциясида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев қуйидаги баёнотни берди:

«Америка ҳарбий самолети мамлакатимизнинг ҳаво чегарасини қўпол суратда яна бузиб ўтганлиги муносабати билан Совет Иттифоқи ҳукуматининг кеча Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Норвегия ҳукуматларига қатъий норозилик билдирганлигидан хабардорсизлар.

Бу воқеа 1 июлда рўй берди. Америка ҳарбий самолети Баренц денгизида, Кольск ярим ороли яқинида Святой нос буруни ёнида Совет Иттифоқининг давлат чегарасини бузди ва Архангельскка томон учиб борди. Уларга албатта ўша Святой нос буруни керак бўлиб қолибди. Худди шу бурун ёнида улар бизнинг мамлакатимизга ўз тумшуқларини суқдилар. **(Залда жонланиш).**

Чегарани бузган самолет қирувчи самолетимизнинг ўз кетидан боришни талаб этиб берган сигналларига итоат қилмади. Шундан кейин, Совет чегараларини қўриқлаш тўғрисида Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари ихтиёрида мавжуд бўлган буйруққа мувофиқ, қирувчи самолет чегарани бузган самолетни ўққа тутишга мажбур бўлди ва уни уриб туширди.

Кейинчалик, уриб туширилган Америка самолети экипажидан икки киши — штурман ва иккинчи учувчи Совет территориал сувларидан топиб олинди.

Уларнинг берган гувоҳликларидан маълум бўлишича, «РБ—47» типидаги олти моторли бу самолет Англия территориясида жойлашган Америка ҳарбий базасидан парвоз қилган ва жосуслик топшириғини бажариш учун Совет Иттифоқининг шимолий чегаралари бўйлаб учиб ўтиши, сўнгра Англияга қайтиб бориши лозим бўлган.

Мамлакатимиз ҳаво чегараларини қўпол бузишнинг янги факти Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Совет Иттифоқига қарши агрессорлик ҳаракатларини амалга ошириш сиёсатидан воз кечмаганлигидан далолат беради.

Бу ҳолда Америка самолетининг бостириб киришига бошданоқ зарба берилди, шу сабабли Совет ҳукумати самолетнинг ўзини яксон қилиш билангина чекланди; экипажнинг тирик қолган аъзолари Совет қонунларига мувофиқ судга берилади. Иғвогар жаноблар ва уларнинг ёвуз ниятларини ижро этувчилар бу хил ҳаракатлар жазосиз қолдирилади, деб умид қилмасинлар.

Биз Қўшма Штатлар ҳукуматини Совет Иттифоқига қарши иғвогарликлар қилиш билан оғир жавобгарликни ўз устига олганлиги ҳақида огоҳлантирамиз. Бутун жаҳон жамоатчилиги каби Америка халқи ҳам ҳақиқатни билиши керак. Улар Америка Қўшма Штатлари ҳукумати тинчлик тақдири билан, халқларнинг тақдири билан хатарли суратда ўйнашаётганлигини билишлари лозим.

Америка разведкачи самолетининг 1 июлда совет чегараларини бўзиб ўтганлиги Америка Қўшма Штатлари ҳукумати томонидан қилинган янги хиёнаткорона ҳаракатдир. «РБ-47» типидаги Америка ҳарбий самолетининг иғвогарлик мақсадидаги учиши президент Эйзенхауэрнинг Совет Иттифоқи доирасига жосуслик учишларининг тўхтатилганлиги тўғрисида май ойида Парижда айтган гаплари бир чақага ҳам арзимаганлигини кўрсатиб турибди.

Шунингдек, бу иғвогарлик ишида Англия ҳукумати номуносиб роль ўйнаганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш зарур. Англия ҳукумати Америка Қўшма Штатларининг Совет Иттифоқига қарши агрессив ҳаракатларининг бевосита қатнашчиси бўлиб чиқди. Бундай роль Англия ҳукуматининг кескинликни юмшатишга ёрдам беришга ва Совет Иттифоқи билан ўз муносабатларини яхшилашга интилаётганлиги ҳақидаги расмий баёнотларига сира тўғри келмайди.

Шунингдек, Норвегия ҳукуматининг баёнотларига ишониш мумкинми? — деган савол ҳам туғилади. Норвегия ҳукумати 27 майдаги нотасида Қўшма Штатларнинг Норвегия территориясидан Совет Иттифоқига қарши агрессив мақсадларда фойдаланишига йўл қўймаслик учун чоралар кўришга ваъда берган эди. Маълум фактларни назарга олганда, Норвегия ҳукуматининг позицияси ҳеч бўлмаганда, ақлга ҳилоф ишдир ва норвеж халқи учун хавфлидир.

Совет ҳукумати ва бутун совет халқи номидан тўла масъулиятни ҳис қилиб, жаҳондаги ҳамма давлатларнинг эътиборини шу нарсага қаратмоқчиманки, Қўшма Штатларнинг ҳукмрон доиралари агрессив блоклардаги ўз иттифоқчиларининг ёрдами билан жиддий ҳарбий жанжал туғдириш учун очиқдан-очиқ иғвогарлик қилмоқда. Уларнинг ҳаракатларига бошқача баҳо бериб бўлмайди.

Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик манфаатларини бундан буён ҳам қаттиқ туриб ҳимоя қилади. Бизнинг сабр-тоқатимизни синаб кўришни ўз олдига мақсад қилиб қўйганлар катта хато қиладилар. Биз уларга бундай қилишни тавсия этмаймиз. Совет Иттифоқи ва биз билан тегишли мажбуриятлар орқали боғланган бизнинг иттифоқчиларимиз ҳар қандай агрессорга зарба бера оладилар.

Баёнот ўқиб берилганидан кейин, Н. С. Хрушчев мухбирларнинг саволларига жавоб берди. (ТАСС).

Совет-Индонезия қўшма ахбороти

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг таклифига мувофиқ, Индонезия Республикасининг биринчи министри Р. Х. Жуанда Картавижайя рафиқаси билан 1960 йил 28 июндан 11 июлгача Совет Иттифоқида бўлди. Р. Х. Жуанда Картавижайя ва унинг ҳамроҳлари СССР бўйлаб сафар вақтида Москвадан ташқари Тошкент, Боку, Сочи, Сталинград ва Ленинградда бўлдилар.

Р. Х. Жуанда Картавижайя Совет Иттифоқининг раҳбар арбоблари билан алоқа ўрнатиш ва расмий суҳбатлар ўтказиш имкониятига эга бўлди.

Р. Х. Жуанда Картавижайя ва Н. С. Хрушчев ўртасидаги фикр алмашиш вақтида СССР ва Индонезия Республикасининг дунёдаги ҳозирги мавқеи хусусида янада чуқурроқ ҳамжиҳатликка эришилди. Совет Иттифоқи Индонезияга мустақил сиёсат ўтказаётган давлат сифатида илгаригидек ҳурмат билан қарайди ва унинг халқаро кескинликни юмшатишга муайян қимматли ҳисса қўшиш соҳасидаги куч-ғайратини муносиб тақдирлайди. Индонезия ва Совет Иттифоқи шундай фикрдадирларки, ҳамма низоли халқаро масалалар ҳамма қабул қилган тинч ва адолатли воситалар билан секин-аста ҳал этилиши керак, бу эса тинчликни ва халқлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Ҳар иккала томон ҳисоблайдиларки, ҳозирги шароитда уруш ва тинчлик масаласи асосий масала бўлиб, бу масаланинг ҳал этилишидан бутун инсоният манфаатдордир.

Совет Иттифоқи ҳукумати ва Индонезия ҳукумати вакиллари ўртасида иқтисодий ва савдо соҳаларида ҳамкорлик қилиш масалалари юзасидан музокаралар олиб борилди. Томонлар СССР билан Индонезия ўртасидаги иқтисодий ва техника ҳамкорлиги тўғрисида 1960 йил 28 февралда имзоланган иккинчи бош битимнинг ратификация ёрлиқларини айирбошладилар. 1960 йил 1 июлда кучга кирган бу битим Индонезияда саноат, қишлоқ хўжалик ва бошқа объектлар қурилишида ҳамкорлик қилишни, шунингдек СССР ҳукумати томонидан Индонезия ҳукуматига совет ташкилотлари томонидан лойиҳа ишларини ўтказиш ҳамда СССР дан Индонезияга асбоб-ускуналар ва бошқа материаллар етказиб бериш учун имтиёзли шартлар асосида 250 миллион америка доллари миқдорида узоқ муддатли кредит беришни кўзда тутади.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш ҳақидаги битим, шунингдек 1961 — 1963 йилларга мўлжалланган узоқ муддатли савдо битими имзоланди.

Р. Х. Жуанда Картавижайя визитининг якунлари СССР билан Индонезия Республикаси ўртасидаги дўстона алоқаларни ривожлантиришда муҳим босқичдир. Бу визит ҳар иккала томоннинг, турли социал системадаги давлатлар ўзаро манфаатларга асосланиб тинч-тотув яшай оладилар ва шу йўл билан тинчликни ҳамда халқлар ўртасидаги дўстона ҳамкорликни таъминлай оладилар, деган ишончларини янада мустаҳкамлайди. (ТАСС).

РАДИОГРАММА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Никита Сергеевич ХРУШЧЕВ жаноб олийларига

Совет Иттифоқи доирасидан жўнаб кетаётган вақтимда Совет Иттифоқига қилган визитимиз вақтида самимий ва дўстона кутиб олинганлигимиз учун шахсан ўзимдан, рафиқам ҳамда менга ҳамроҳ бўлган кишилар номидан Совет Иттифоқи халқига ва ҳукуматига яна бир марта миннатдорчилик туйғусини изҳор этишни истар эдим.

Жуанда КАРТАВИЖАЙЯ,
Индонезия Республикасининг биринчи министри.

75717 рақамли ИЛ—18 самолётининг бортидан соат 11 дан 40 минут ўтганда олинди.

АҚШ, Англия ва Норвегия ҳукуматларига СССРнинг норозилик нотаси

1960 йил 1 июлда Америка ҳарбий самолётининг совет чегарасини бузганлиги муносабати билан Совет ҳукумати АҚШ, Англия ва Норвегия ҳукуматларига норозилик ноталари юборди.

СССР давлат чегарасини бузган «РБ-47» типидаги бомбардимончи-разведкачи америка самолёти Архангельск шаҳрига томон учиб кетаётганида Святой нос бурунининг шарқида уриб туширилди. Уриб туширилган Америка самолёти экипажидан икки киши қутқазилди. Уриб туширилган самолётдаги биринчи учувчининг жасадини совет кемаси топиб олди. Экипажнинг бошқа аъзоларини қидириш натижа бермади.

Қутқазиб қолинган америка учувчиларининг берган гувоҳликларига қараганда, самолёт Англияда жойлашган Америка ҳарбий базасидан парвоз қилиб, Норвегия ва Совет Иттифоқининг шимолий чегаралари бўйлаб ўтадиган маршрут билан учган. Америка учувчилари керак бўлиб қолган тақдирда Норвегия аэродромларига қўниш ҳақида кўрсатма олганлар.

Америка ҳарбий самолёти томонидан совет чегараларининг ана шу, яна бир марта бузилиши муносабати билан Совет Иттифоқининг ҳукумати АҚШ ҳукуматига қатъий норозилик билдирди. Шунингдек ўз территориясини Америка авиациясининг СССР га қарши агрессив ҳаракат қилиши учун бериб қўйганлиги муносабати билан Буюк Британия ҳукуматига ҳам норозилик баён қилинди. Совет ҳукумати Норвегия ҳукуматига қатъий норозилик билдирди, чунки нотада айтилишича, фактлар АҚШ Норвегия территориясидан Совет Иттифоқига қарши агрессив ҳаракатлар қилиш учун фойдаланишда давом этаётганлигини кўрсатади. (ТАСС).

КОНТРОЛЕРСИЗ ИШЛАЙМИЗ

Бу галги йиғилиш жуда жонли, кўпчиликнинг актив иштирокида ўтди.

—Контролерлар ҳақида ҳам қисман тўхталиб ўтмоқчиман,— деди Тимофей Михалев.— Сизларга аёнки, заводимизда кўп киши контролер бўлиб ишлайди. Хўш, маҳсулотнинг яхши-ёмонлигини уларсиз ҳам ажратишимиз мумкин эмасми? Мумкин. Бунинг учун яхшиси, маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлашимиз лозим.

— Ҳамкасбимиз ўртоқ Михалев жуда тўғри гапирди,— деб бошлади сўзини Тўлаган Зокиров.— Деталларни нуқсонсиз тайёрлаш учун яна бир тадбирни амалга оширсак, ёмон бўлмас эди деб ўйлайман. Демоқчиманки, қора доска ташкил этилса ва бригадамизда кимда-ким бирорта нуқсонли деталь тайёрласа, унинг исми ва фамилияси шу брак деталь билан бирга мазкур доскада кўрсатилса...

Бу фикр бошқаларга ҳам манзур бўлди. Эртасигаёқ қора доска ташкил этилди. Ишнинг белига тепувчи нуқсоннинг илдизига болта урилди.

Шу-шу бўлди-ю, Фахриддинов, Бадеев, Шабакова, Серих, Миробидов ва Крилов сингари азаматлардан ташкил топган ўртоқ В. Ермошкин бошлиқ бригада аъзолари ҳар бир детални пухта ва сифатли тайёрлашга енг шимардилар.

Контролерларсиз ишлаймиз!

Бу шиорни заводда биринчи бўлиб ўртага ташлаган азаматларга минг бор офарин десак арзийди. Ахир, уларнинг ташаббуси 4-цехдагина эмас, балки бутун «Ўзбексельмаш» заводи бўйлаб ёйилди.

Тошкент машинасозларининг бу олижаноб ташаббуси областимиздаги барча корхоналарда кенг жорий этилса, қанчадан-қанча контролерларни бевосита ишлаб чиқаришга ўтказиш ва биргина маош фондидан неча юз минг сўмлаб давлат маблағини тежаб қолиш мумкин бўлади.

К. ФИНАНСОВ.

Мусобақа авж олмоқда

Фабрикамиз коллективи ярим йиллик планни 15 июнда тўла бажарди. Шу давр ичида меҳнаткашларга бир неча миллион сўмлик хилма-хил мебель буюмлари, чунончи стуллар, шифоньерлар етказиб берилди. Корхонада илғор технологияни жорий қилиш натижасида маҳсулот таннархи белгиланганига нисбатан 0,13 процент камайтирилди, меҳнат унумдорлиги эса 6,2 процент ошди. Тайёрланаётган маҳсулотнинг 97—98 проценти биринчи сортга қабул қилинмоқда.

Фабрика цехларида коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш учун мусобақа тобора қизимоқда. Бу мусобақада қатнашаётган бригада ва айрим ишчилар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Тайёрлаш цехининг ўртоқ Коротин бошлиқ бригадаси, Скляров, Каримов, Киселев ўртоқлар бошчилик қилаётган дурадгорлар, пардозчилар бригадалари топшириқни муттасил 190—230 процентдан бажармоқдалар.

Т. НАЖМИИ,
Тошкентдаги 3-мебель фабрикасининг ходими.

«Ташкенткабель» заводида ги А. П. Овчаров бошчилик қилаётган ремонтчилар бригадасига коммунистик меҳнат бригадаси номи берилган. Суратда: бригада бошлиғи (чапдан иккинчи) А. П. Овчаров бригада аъзолари билан суҳбатлашмоқда.

В. Салов фотоси.

Россия Федерациясининг ўқитувчилари ва халқ маорифи ходимларига орден ва медаллар топширилди

11 июлда Катта Кремль саройида ўқитувчиларнинг Бутун Россия съездига сайланишга муяссар бўлган ўқитувчиларга ва халқ маорифи ходимларига СССР орден ва медаллари топширилди. Уларнинг ёш авлодга билим бериш ва уларни коммунизм руҳида тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари ҳукумат мукофотлари билан тақдирланди.

Мукофотларни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарларидан, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Н. Органов ва Қирғизистон ССР Олий Совети президиумининг раиси Т. Қ. Кулатов, СССР Олий Совети Президиуми аъзоларидан А. А. Андреев ва А. Д. Данияловлар топшириб, халқ ўқитувчиларини самимий ва қизғин табрикладилар.

Ўқитувчилар, халқ маорифи ходимлари ўқитувчилар ҳақидаги ғамхўрлик ва уларга берилган эътибор учун партия Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига, шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирдилар. Улар қисқа ҳаяжонли нутқларида юксак мукофотни оқлаб, ёш авлодни жонажон партияга, коммунистик жамият барпо этаётган совет халқига садоқат руҳида тарбиялаш учун бутун куч-қувватларини сарфлаяжакларини айтдилар. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИГА

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА КЕНГ ЖОРИЙ ҚИЛАЙЛИК!

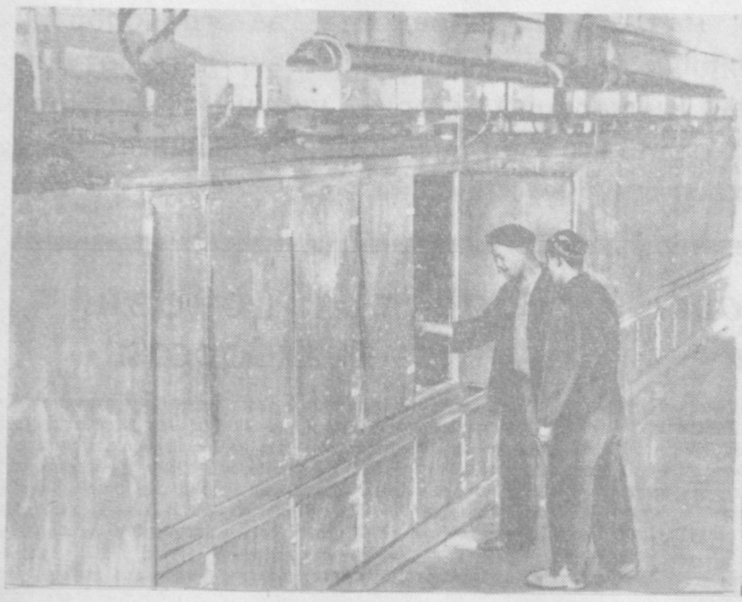

Суратларда: 1. электрод цехидаги қуритиб-toблаш установкасининг умумий кўриниши. 2. Контролер В. А. Бездуб ва цех бошлиғи Г. А. Федулов тайёр маҳсулотлар сифатини кўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

ТЎЛА АВТОМАТЛАШАДИ

Цехга кирганимизда жим-житлик ҳукм сурарди. Беш-олти ишчи унча катта бўлмаган корпуснинг бир томонида қандайдир ишлар билан машғул. Цех бошлиғи ўртоқ Г. Федулов бизни ўшалар томон бошлаб борар экан, сўзлай бошлади.

— Ҳозир агрегатларимиз ишлаётгани йўқ. Ишчилар эндигина тушки овқатдан қайтиб келишди. Машиналарни шайлашаяпти.

Ҳар бир киши ўз иши билан банд. Ўрта бўйли, миқтидан келган йигит ёнма-ён турган машиналарнинг аллақандай деталларини мосламоқда, қолган ишчилар эса электрод симларини пресс машинасининг коробкасига бир текисда жойлаштиришаётган эди. Одатдаги салом-аликдан сўнг ишчилар билан танишдик. Ҳалиги йигит прессчи Михаил Сергеевич Коровяковский экан. У электрод симларни ташиётган қизларни шошилтирар эди.

— Тезроқ бўлинглар, қизлар. Бунақа иш билан сўзимизнинг устидан чиқа олмаймиз-ку. Ҳа демай смена тугаб қолади.

— Ҳеч кўнглингиздагидек ишлай олмадик-да, танглайингизни «тезроқ» сўзи билан кўтаришганми дейманда, — қочириқ қилди қизларнинг бири.

— Ҳайбаракаллачи бўлгандан кўра ўзингиз ҳам қарашиб юборинг, — қўшиб қўйди иккинчиси.

Бу гап ва қочириқлар қаттиқроқ ботди шекилли прессчи машина головкасини жойига ўрнатди-да, уларга ёрдам беришга киришди. Ҳаш-паш дегунча бир неча минг электрод сими тахт қилиб қўйилди.

Шундан сўнг Михаил Сергеевич бошқарма пультидаги кнопкаларни бирин-кетин босиб, ускуналарни ҳаракатга келтирди. Қувватли генератор, пресс, тозалаш машиналари, транспортёрлар, қўйингки, технология линиясини ташкил этувчи ўнга яқин турли машина-ускуналар бир текисда ишлай бошлади. Махсус механизмлар бир хил узунликдаги симларни прессга жуда тез узатарди, иккинчи томондаги ингичка трубадан электрод қоришмаси етказиб берилаётир. Кучли атмосфера босимига эга бўлган пресс қоришмани симлар тевара-гига ёпиштирар ва транспортёрга узатиб беради. Бу ишлар жуда тез бажарилар эди.

— Ҳар сменада қанча электрод тайёрлайсизлар? — сўрадик прессчидан.

— Прессимиз ҳозир минутига 300 — 350 дона электрод чиқараяпти. Унинг оборотини янада тезлаштириш мумкин. Зарур бўлган вақтда ҳар бир секундда 10-11 электродни тайёрлаб бера олади. Ҳар сменада эса 5 тоннадан ошириб электрод тайёрлаяпмиз.

Прессдан чиққан электродлар фойдаланила оладиган ҳолга келгунча яна бир қанча мураккаб жараёнлардан ўтади. Тозалаш механизмлари электроднинг ручкага ўрнатиладиган томонини ўйиб текислайди. Сўнг маҳсулот жуда катта шкафни эслатувчи қиздириш ва сушилка хонасидан ўтади. Шундан кейин транспортёрлар орқали тайёр маҳсулотлар складига узатиб берилади. Бу ерда эса упаковка қилиниб, Иттифоқимизнинг жуда кўп шаҳар ва районларига жўнатилади.

«Чирчиксельмаш» заводининг электрод цехи Ўрта Осиёда ягонадир. Бу цех 1958 йилда ишга туширилган эди. Цехни ташкил этиш республикамиз қурилишлари, саноат корхоналари, монтаж ташкилотларини электрод билан таъминлашни тубдан яхшилади. Илгари эса бу маҳсулот бошқа республикалардан келтирилар, кўпгина корхоналар ўз эҳтиёжлари учун кустарь йўллар билан тайёрлашарди. Бу электродлар сифатининг ёмон, пайвандлаш ишлари таннархининг ошиқ бўлишига олиб келарди. Ихтисослашган цехнинг ташкил этилиши бу соҳадаги камчиликларни тўла бартараф қилиш имконини берди.

Мураккаб асбоб ва ускуналар тақдирини ўз қўлига олган ва улардан унумли фойдаланаётган коллектив ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқда. Тез ва сифатли ишлашни ўз шиорлари қилиб олган меҳнатсеварлар ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақият билан бажармоқдалар, КПСС Марказий Комитетининг Пленумини муносиб нишонламоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида улар пландан ташқари юзларча тонна сифатли электрод тайёрлашди.

— Цехимиздаги ишлаб чиқариш жараёнларини тўла автоматлаштириш учун яна бир қанча тадбирлар белгиладик, — дейди цех бошлиғи. — Конструкторларимиз ҳозир қўлда бажарилаётган айрим ишларни машиналаштириш устида ишламоқдалар. Кўп ўтмай электродларни упаковка қилувчи автомат мослама ишга туширилади, электрод қоришмасини тортиш тўла автоматлашади, симларни прессга етказиб беришда тельфер транспортёрлардан фойдаланамиз. Бу ишларнинг амалга оширилиши цехимиздаги барча иш жараёнларини тўла автоматлаштириш имконини беради.

М. МИРҲАМИДОВ.

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

◆ Қувасой цемент заводи билан мусобақалашаётган Бекобод цемент комбинатининг коллективи кўпдан бери илғорликни қўлдан бермай келаётир. КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаган цементчилар 27 июндаёқ ярим йиллик топшириқни 102 процент қилиб бажарган эдилар. Ой охиригача коллектив етти йиллик қурилишлари учун бир неча ўн минг тонна цемент, кўп миқдорда шифер ва асбест трубалари ишлаб чиқарди.

Корхонани ҳозирги замон техникаси билан реконструкция қилиш, илғор технологияни жорий этиш ана шундай юксак кўрсаткичларни қўлга киритиш имконини берди.

◆ Рационализаторлар ва ихтирочилар техникани тараққий эттириш учун олиб борилаётган курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, хомашё ва ёрдамчи материалларни тежаб қолишга қаратилган кўплаб таклифлар киритмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида 200 га яқин рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу эса ўз навбатида корхона бўйича давлатнинг 800 минг сўмликдан ортиқ маблағини иқтисод қилиш имконини берди.

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг янгилик изловчилари партиямиз Марказий Комитети Пленумини ана шундай совғалар билан кутиб олдилар.

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

◆ Ўзбекистон металлургия заводи шу пайтгача давлатдан маълум миқдорда дотация олиб келади. Эндиликда коллектив ана шу дотацияни олишдан бутунлай воз кечиш ва заводни рентабель корхонага айлантириш учун астойдил кураш бошлади. Янги техникани, илғор иш усулларини жорий қилиш маҳсулот ишлаб чиқариш харажатини камайтиришга ёрдам бермоқда.

Тунука прокат станининг коллективи корхонада биринчи бўлиб дотациясиз ишлашга ўтди. Агрегатларнинг бекор туришини ва бракни камайтириш, ремонтга кетадиган вақтни тежаш, хомашё ва ёрдамчи материаллар сарфланишини камайтириш ҳар бир сўмлик маҳсулот ҳисобига 1,7 тийин фойда олиш имконини берди. Бу рақам дафъатан қараганда арзимас бўлиб кўринади. Лекин бир йилда ана шу тийинлардан неча ўн минг сўмлар йиғилади.

Тунука прокатчиларидан намуна олиб заводдаги барча цехлар ва бўлимларнинг коллективлари фойдани кўпайтириш учун курашни кучайтириб юбордилар.

◆ Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли корхоналарнинг коллективлари ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 104 процент бажардилар.

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга қаратилган 50 дан ортиқ ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Рационализаторлик таклифларини жорий қилиш натижасида 500 минг сўмликдан ортиқ маблағ тежаб қолинди.

Саноат корхоналарининг коллективлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида йиллик планни 5 декабргача бажариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар.

ҲИКМАТ КЎП ЭКАН

Тошкент Совнархозига қарашли 1-тикувчилик фабрикасининг қайси бир цехига кирманг, у ерда техника янгиликларини учратасиз. Деярлик барча цехларда янги-янги машина ва механизмлар, агрегатлар ишга туширилмоқда.

Тикувчилар етти йилликнинг иккинчи йилида ҳам техника тараққиётини янада тезлаштириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида 25 дан ортиқ тикувчиликда маълум бир процессни бажаришга мўлжалланган машиналар ишга туширилди. Булар орасида кўп меҳнат талаб қиладиган тугма қадаш, кийимлар чокларини бирлаштириш жараёнларини бажарувчи машиналар бор.

Костюм енгининг тирсак қисмидаги ички чокларини дазмолловчи иккита пневматик пресс фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари 44 та турли ускуна ва асбоблар ўрнатилди. Бу тадбирлар меҳнат унумдорлигини 1,3 процент оширди, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини анча камайтириш имконини берди.

Тикувчилар корхонада бир неча йиллардан бери фойдаланиб келинган, аммо эскириб қолган машина ва механизмларни модернизация қилишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Шу кунгача 14 та универсал машина ҳамда 3 та махсус ускуна модернизация қилинди ва уларнинг меҳнат унумдорлиги анча ошди.

Кўп кишилик рационализатор ва ихтирочилар коллективи иш жараёнларини механизациялаш, қўл кучи билан бажариладиган процессларни енгиллаштириш, ускуналар унумдорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқда. 1959 йил июнидан шу кунга қадар 100 дан ортиқ новаторлик таклифлари тушди. Шуларнинг 44 таси амалга оширилди. Бу, ҳар йили фабрикага 1 миллион 377 минг сўм фойда келтиради.

Новаторлардан Н. Зиёхўжаев, Г. Каспаров, А. Саркисов, Г. Добротворскийлар актив рационализаторлар ҳисобланади. Уларнинг ҳар бири бир неча таклиф авторидир. Янгилик изловчиларнинг ихтиролари маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, хомашё ва материалларни кўплаб тежаб қолишда коллективга беқиёс ёрдам бермоқда.

— Механизацияда ҳикмат кўп экан, — дейишади тикувчилар.— Механизмлар ишимизни енгиллаштирмоқда, меҳнатимизни баракали қилмоқда.

С. ОРИФБОЕВ,
инженер-технолог.

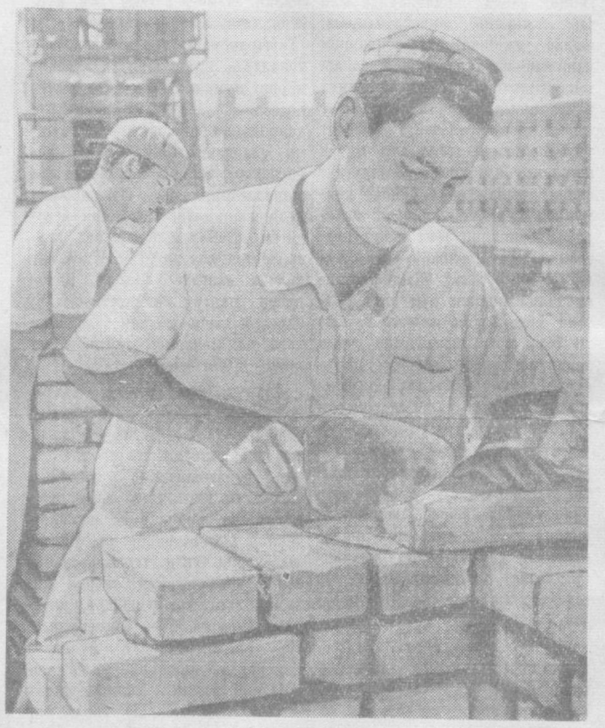

153-қурилиш тресги 1-участкасининг коллективи партия Марказий Комитети Пленумини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олмоқда. Илғор ғишт терувчи Миртурсун Миробидов Пленум шарафига меҳнат вахтасида туриб, кундалик топшириқларни бир ярим ҳиссадан адо этди. Суратда: ўртоқ М. Миробидов.

М. Нуритдинов фотоси.

Улуғ мақсад йўлида

Қ. МУРТАЗОЕВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари

<>

Коммунистик жамият қуришнинг амалий йўлларини белгилаб берган КПСС XXI съездининг тарихий қарорлари мамлакатимиз халқлари ўртасида меҳнат ғайрати, сиёсий активлик ва ижодий ташаббусни мисли кўрилмаган даражада юксалтириб юборди Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари социалистик саноатимизни янги, янада юқори поғонага кўтариш, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришни тезлаштириш, шонли етти йилликнинг улугвор вазифаларини муваффақият билан амалга ошириш учун курашни қизитиб юбордилар.

Серқуёш республикамизнинг пойтахти — Тошкент шаҳар меҳнаткашлари ҳам барча совет кишилари каби партия режаларини ўз режалари деб, партия планларини ўз планлари деб қабул қилиб, уни бажариш йўлида ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сафарбар этмоқдалар. Партия XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети июнь (1959 йил) Пленумининг техникани янада тараққий эттириш, поток линиялар ва конвейерлар вужудга келтириш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, эскирган ускуналарни модернизациялаш тўғрисидаги тарихий қарорларини амалга ошириш соҳасида дастлабки ютуқлар қўлга киритилди.

Бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари билан бир қаторда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг июль Пленумини ишлаб чиқаришда муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олган эдилар. Етти йилликнинг иккинчи йили давлат планларини илгариги мажбуриятдаги 21 декабрда эмас, балки 18 декабрда бажариш ва халқ хўжалиги учун пландан ташқари бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилинган эди. Бу деган сўз пландан ташқари 530 та пахта териш машинаси, 5 та экскаватор, 100 та уяларга белгиланган миқдорда чигит экувчи пахта сеялкаси, бир қанча трактор, 40 та кран тележкалари, кўп миқдорда кабель буюмлари ва бошқа хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш демакдир. Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг коллективлари ҳам меҳнаткашлар учун пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 4 миллион метр ип-газлама, 131 минг та трикотаж буюмлари, 225 минг жуфт пойафзал, 8 минг 570 тонна гўшт, 1110 тонна колбаса маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қарор қилган эдилар.

Бутун эл-юрт олдида олинган бу юксак мажбурият ўз навбатида ҳар бир коллектив зиммасига қўшимча масъулиятларни юклайди. Шу сабабли ҳам бошланғич партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари омма ўртасида катта ташкилий-сиёсий ишларни олиб бордилар. Улар коллективни зиммага олинган юксак мажбуриятларни шараф билан бажаришга, яшириниб ётган резервларни аниқлаш ва уларни ишга солиш, шу йўл билан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтиришга сафарбар этдилар.

Шаҳардаги барча саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари коллективлари ўртасида КПСС Марказий Комитети июль Пленумини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа чинакамига умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди. Ана шу ҳаракат жараёнида янги-янги ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари етишиб чиқди. Қилинган меҳнат, тўкилган тер бекорга кетгани йўқ. Мана бугун пойтахт меҳнаткашлари жонажон партиямиз Марказий Комитети Пленумини ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар. Улар ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. Пойтахт саноати ярим йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш планини 105,5 процентга етказиб бажарди. Пландан ташқари бир неча юз миллион сўмлик, яъни социалистик мажбуриятда кўзда тутилганидан анча кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бир қатор корхоналар Пленум очиладиган кунни 7 ойлик топшириқни бажариш билан кутиб олаётганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Шуниси қувончлики, шаҳар саноати меҳнат унумдорлигини ошириш ва тайёрланаётган маҳсулот таннархини камайтириш бўйича белгиланган топшириқларни ҳам ортиғи билан бажардилар. Ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев СССР Олий Советининг V сессиясида сўзлаган нутқида мамлакатимиз иқтисодий қудрати мисли кўрилмаган даражада юксалмоқда, деб айтган эди. Юқоридаги келтирилган мисоллар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу сўзларини нақадар ҳақ эканлигини яна бир бор кўрсатиб турибди.

Хўш, бу муваффақиятларга қандай қилиб эришилди? Аввало шуни айтиш керакки, саноат корхоналарининг коллективлари илмий-текшириш муассасаларининг ходимлари билан ҳамкорликда ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, техникани тараққий эттириш, арзон, мустаҳкам материаллар яратиш ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини камайтириш соҳасида талайгина иш қилдилар. Машинасозлик корхонали коллективларининг бу соҳада қилган ишлари айниқса ибратлидир. Бу табиий, албатта. Халқ хўжалигида техникани тараққий эттириш даставвал машинасозларимизнинг қандай ишлаётганликларига боғлиқдир. Машинасозлик корхоналари мукаммал, универсал, арзон ва кўпга чидайдиган машиналарни қанчалик кўп ишлаб чиқарсалар, экономиканинг бошқа соҳаларида қўл меҳнати шунча камаяди, бинобарин ишлаб чиқаришнинг техника даражаси шу қадар юксак бўлади.

Пойтахт машинасозлари ўз зиммаларига юклатилган ана шу гоят катта ва масъулиятли вазифаларни бутун тўлалиги билан ҳис қилганлари ҳолда, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, поток линиялар ва конвейерларни ишга тушириш, эскирган ускуналарни модернизациялаш, машиналар вазнини енгиллаштириш, уларнинг кўрсаткичларини яхшилаш соҳасида бир қатор муҳим тадбирларни амалга оширдилар. Конструкторларимиз кўпгина янги хил машиналар яратдилар. Донғи кетган «ХВС» пахта териш машинаси, уяларга белгиланган миқдорда чигит экувчи сеялка, тўқимачилик саноати учун машиналар, пахта тозалаш саноати учун ускуналар, ёмғир ёғдирувчи янги агрегатлар шулар жумласидандир. Кабель, радиолампа, электротехника буюмларининг ҳамда енгил ва кенг истеъмол саноати маҳсулотларининг ассортименти кўпайди. Машина, механизм ва приборларнинг 83 хил янги турлари яратилди. Фақат шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида пойтахтдаги завод ва фабрикаларда 42 поток линия ва 16 конвейер ишга туширилди, 800 дан ортиқ янги технология ускуналари ўрнатилди.

Партия Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, эскирган ускуналарни модернизация қилиш соҳасида дуруст натижалар қўлга киритилди. Шу йилнинг олти ойи ичида 1240 станок, шу жумладан мингта тўқув станоги модернизация қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқаришни тағин ҳам кўпайтириш мақсадида мавжуд ишлаб турган корхоналар реконструкция қилинмоқда, янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон трактор-йиғув заводи, «Узбексельмаш» ва Октябрь революцияси номли заводларда янги цехлар ишга туширилди. Ҳозирги пайтда «Таштекстильмаш», «Ташсельмаш», «Узбекхлопкомаш», радиолампа, карборунд ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқариш участкаларини реконструкция қилиш бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда.

Бу соҳада қўлга киритилган ютуқларни мустахкамлаш мақсадида йил охиригача яна 50 та поток ва конвейер линияларини ишга тушириш, 3 та қуюв цехи ва 6 та механика-йиғув цехларидаги ишларни комплекс механизациялаш бўйича олиб борилаётган ишларни тугаллаш, илгари кўзда тутилганидан 300 та кўп станокни модернизациялаш мўлжалланмоқда. Аввалги социалистик мажбуриятда кўзда тутилганига нисбатан машина ва приборларининг 26 тадан кўп турини яратиш белгиланди.

Шаҳар саноат корхоналарида техникани тараққий эттириш учун бошланган курашнинг олдинги сафларида янгилик изловчилар — рационализатор ва ихтирочилар бормоқдалар. 1960 йилнинг 6 ойи мобайнида йилига 14 миллион сўмликдан ортиқ маблағ тежаб қолиш имконини берувчи 2 мингдан ортиқ таклиф ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Пахта териш машиналари учун чўтга планкаларини тешадиган автомат яратган «Ташсельмаш» заводининг рационализатори Петр Махровнинг номи ҳамма ерда ҳурмат билан тилга олинади. Унинг таклифи билан яратилган автомат 9 та универсал станокни бошқа мақсадлар учун бўшатиб бериш имконини берди. Комплекс бригаданинг слесарлари Давидов, Якшин ва инженерлардан Тисленко ҳамда Нургалиев ўртоқлар печдаги шлакни механизм ёрдами билан ажратиб олиш усулини ишлаб чиқдилар ва амалга оширдилар. Бу тадбир шу участкада беш кишини бўшатиш ва уларни бошқа участкаларга кўчириш, иш жойларининг санитария ҳолатини яхшилаш имконини берди.

Шаҳримиз корхоналарида коммунистчасига ишлаб, коммунистчасига яшаш учун курашётганлар сафи кун сайин кенгаймоқда. Ҳозирги пайтда 1500 дан ортиқ бригада коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном учун хормай-толмай меҳнат қилмоқда. Улар ўз сафларида 20 мингга яқин кишини бирлаштирган. 270 дан ортиқ бригада ва смена коллективларига бу шарафли ном берилди. 4500 дан ортиқ ишлаб чиқариш илғорлари коммунистик меҳнат зарбдори бўлиш учун курашмоқда. 350 киши хозир шу номга эга. В. И. Ленин номли радиолампа заводи коллективининг бригада ва участкалардан — коммунистик меҳнат коллективи деган цех ва сменаларга ўтиш учун бошлаган ташаббусига янги-янги коллективлар қўшилмоқда.

Машҳур новаторлар — Валентина Гаганова ва Юлия Вечерова ташаббусига минглаб кишилар эргашди. Биргина Тошкент тўқимачилик комбинатида 500 дан ортиқ киши қолоқ бригадаларга ўтиб, уларни илғорлар сафига олиб чиқмоқда. Кабель заводи, тўқимачилик комбинати ва бошқа корхоналарда ҳозирнинг ўзидаёқ ускуналарнинг иш унуми жиҳатидан 1965 йилга мўлжалланган даражага етиб олган кўпгина коллективлар бор.

Ҳар кун мамлакатимиз меҳнаткашларига янгидан-янги муваффақиятлар келтирмоқда. Улуғ давримизнинг улуғ тарихини яратаётган оддий совет кишилари қаерда бўлмасинлар, хоҳ қурилишда, хоҳ транспортда, хоҳ завод ва фабрикада бўлмасинлар, ягона мақсад — коммунизм қурилишини тезлаштириш мақсадида зўр фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар, КПСС XXI съезди, Марказий Комитет Пленумларининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр жонбозлик кўрсатиб ишлаётирлар.

Ғўза қатор ораларини икки томонлама юмшатишга алоҳида эътибор берайлик!

КЎНДАЛАНГИГА КУЛЬТИВАЦИЯНИ ТЎХТАТИБ ҚЎЙИБДИЛАР

Далаларни айланишда давом этамиз. Мана, «Октябрь 40 йиллиги» колхозига қарашли карталардан ўтиб бормоқдамиз.

— Шу кеча-кундузда, — деб тушунтириб борарди бизга колхоз раиси Жениевский, — далаларимизда ўн саккиз-ўн етти трактор ишлаб турибди, — буларнинг ҳар бири билан ўртача 7-8 гектар ердаги ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилаяпмиз.

Жуда яхши гап! Мусобақадошлар ҳам бу ерда бўлганда худди шундай талабни қўйишган эди. Суғориш билан культивацияга зўр беринг, ўтларни тезроқ йўқотинг деб айтишган эди. Демак, раиснинг айтишига қараганда дўстларнинг қимматли маслаҳатларига амал қилинаётир. Лекин синчиклаб текширсангиз, раиснинг сўзи билан иши орасида фарқ борлиги билинади.

Карталарни оралаб колхознинг Акрам Шерматов бошлиқ бригадасига етиб келдик. Йўлда эндигина далага чиққан бир тракторга дуч келдик.

— Вақт анчага бориб қолган-ку, — сўрадик, — нега энди далага чиқибди?

— Яхши ремонт қилинмаган экан шекилли, — қизариб жавоб берди раис, — ҳозир устахонадан келяпти, — лекин кўрарсиз, бошқа карталарда культивация қизғин бораяпти.

Бригаданинг кенг пахтазори ўртасидамиз. Кеч соат 6 ларга яқинлашган эди. Лекин далада одам сийрак. 5-6 та колхозчи кетмон билан ғўза чопиқ қилиб ўтларни йўқатаяпти. Культивация сифатли ўтказилмаганидан карталарни ўт босиб кеттан эди. Ёшгина бир йигит қўлини орқасига қилиб у ёқдан бу ёққа юрибди. У колхозчилар чопган ўтларини ҳар замонда четга сарамжонлаб қўяди. Шу пайт кун ботар томондан уч колхозчи келди.

— Булар кимлар? — сўрадик бояги табелчи йигитдан.

— Колхозчилар, — жавоб берди у, — сўнгра раисга ер тагидан бир қараб олди-да гапида давом этди, — дала шийпонимиз йўқ. Туш пайтида овқатланиш учун уйга кетишганича энди келишаяпти.

— Сиз нима иш қилаяпсиз, — сўрадик ундан.

— Колхозчиларнинг меҳнатини ҳисобга олиб бораман.

— Қани ҳисоб дафтарингиз?

Шунда табелчи йигит анча ноқулай ҳолга тушиб қолди ва бир парча қоғозни узатди. Ундан кимнинг нима иш қилаётганлиги, ким қаердалигини билиб бўлмас эди.

Маълум бўлишича бу бригадада ҳисоб-китоб ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Меҳнат интизоми бўш. Шунинг учун ҳам далада ишлаётганлар жуда оз.

Шуниси ачинарлики, квадрат қилиб қирқилган бу картада кейинги кунларда кўндалангига культивация тўхтатиб қўйилибди. Шунинг учун ҳам карталарни ўт босиб кетган. Эндиликда колхозчиларни шошириб қўяяпти.

Чиноз райони пахтакорлари бу йил мамлакатга 27 минг тонна пахта етказиб беришлари керак. «Октябрь 40 йиллиги» колхози бу юксак мажбуриятга ҳар гектаридан 26 центнердан пахта топшириш билан ҳисса қўшиши лозим. Аммо дала ишлари ана шу юксак мажбуриятга яраша ташкил этилмаган.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ҒУМАЙ. Бригадиримизни дурустроқ елпинглар биродар ўтлар! Яхшиям шу киши бор экан, бўлмаса аллақачоноқ қирилиб битардик. Соямизнинг қадрига етган одамдан минг айланиб ўргулсанг арзийди.

А. Холиқов чизган расм.

Пискент районидаги Тельман номли колхознинг 2-бригадасида ғўзага узунасига ва кўндалангига ишлов бериш сифатли ўтказилмоқда. Суратда: культивация пайти. (ўнгда) механизатор Ҳайдарали Мамадалиев. У ҳар куни 10 — 11 гектар ердаги ғўзани культивация қилмоқда.

М. Нуритдинов фотоси.

ПЕШҚАДАМЛАР

Сирдарёда Ҳакимжон Рустамовни танимайдиган пахтакор йўқ. У бошлиқ бригада бир неча йиллардан бери сурункасига пахтадан мўл ҳосил етиштириб келади. Бу йил ҳам бригада аъзолари мўл ҳосил етиштиришга маҳкам бел боғлаганлар. Яқинда Фарғона область пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси бу бригада ғўзаларини ҳам кўздан кечирдилар. Улар карталарда бегона ўт йўқлигини, яхши ривожланган ғўзалар текис гулга кирганини кўриб қувондилар.

Мўл ҳосил етиштиришда механизаторлардан Раимқул Рўзиқулов, Зокир Омонқулов ўртоқлар кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар. Улар машҳур механизатор Маннон Жалолов ташаббусига қўшилиб, мавсумда ҳар бири 1200 гектардан ерни культивация қилиш мажбуриятини олган. Ҳозиргача улар биргаликда 1300 гектардан ортиқроқ ернинг ғўзасига ишлов бердилар.

Шу кунларда сувчиларнинг пешона тери тўкиб ишлайдиган пайти. Бригада сувчилари худди шундай меҳнат қилмоқдалар. Мансур Каримов, Абдували Шахобиддинов, Бобоқул Усмонқулов ўртоқлар ғўзаларни бир текисда қондириб суғормоқдалар. Ишнинг сифатли бўлиши билан бирга кунлик топшириқларни 1,5 — 2 бараварга етказиб бажармоқдалар. Бриганинг бошқа аъзолари ҳам фидокорона меҳнат қилишмоқда. Чунки уларнинг мажбурияти катта, 134 гектар пахта майдонидан роса 50 центнердан «оқ олтин» кўтариш Ҳакимжон ака бошлиқ бригада аъзоларининг шиори!

Райондаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Ҳакимжон Рустамов бошлиқ мўл ҳосилли бригадасида ғўза парвариши ана шундай бормоқда. Дала ишларининг ҳамма турлари бир-бирига мустаҳкам боғлаб олиб борилаётир. Пахтакорлар мусобақадош Фарғона область пахтакорларининг маслаҳатларига амал қилиб, ишнинг сифат ва суръатини тобора яхшиламоқдалар. Июль охиригача ғўза парваришини сифатли давом эттириб, мўл ҳосил тўплашга, август ойида эса ҳосилга ҳосил қўшишга қатъий бел боғлаб ишламоқдалар.

А. ҚУРБОНОВ.

Коммунистик меҳнат бригадалари

55 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш учун бел боғлаган ўртоқ Э. Худойбердиев бошлиқ бригада пахтакорлари ўз зиммаларидаги юксак мажбуриятни шараф билан бажарилишини таъминлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ғўзалар учинчи парваришдан чиқарилди, икки марта қондириб суғорилди ва юқори агротехника қоидаларига мувофиқ озиқлантирилди. Парвариши ўрнига қўйилган ғўзалар ёппасига гулга кирди. Бригадада хизмат қилаётган механизаторлар Р. Раҳимов ва У. Думабоев ўртоқлар ғўзага икки томонлама ишлов беришда ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар, кунлик нормани 1,5—2 баробарга етказиб бажармоқдалар.

Бригада дала шийпони колхозчиларнинг маънавий озуқа ва маданий ҳордиқ чиқарадиган жойга айлантирилган. Дам олиш пайтида пахтакорлар радиодан берилаётган ёқимли куйларни, агитаторларнинг мазмунли лекция ва суҳбатларини тинглайдилар. Улар учун дала шийпонида лаззатли таомлар тайёрланади.

Деворий газета, «Жанговар варақа»лар мунтазам чиқариб турилади. Деворда осиғлиқ турган шиор ва плакатлар ҳамда илғор пахтакорларнинг фото суратлари дала шийпонининг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Бу ерда ёш болали оналарнинг унумли меҳнат қилишлари учун ҳам қулай шароитлар яратиб берилган, болалар яслисининг иши яхши ташкил этилган.

Шу жиҳатдан қараганда колхознинг ўртоқ А. Аралов бошлиқ бригадасида олиб борилаётган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Бу бригада аъзолари ғўза парваришини кучайтириб, мўл ҳосил тўплаш учун астойдил курашмоқдалар.

Пискент районидаги «Гулистон» колхози партия ташкилоти яқинда бу иккала бригадага коммунистик меҳнат бригадаси номини бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу шарафли ном ҳар иккала бригада аъзоларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда.

М. АЛИМОВ.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети қарорининг бажарилишини текширамиз

Калинин районида кечки картошка экиш кечиктирилаётир

Калинин район меҳнаткашларига шаҳар аҳолисини узлуксиз мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашдек шарафли вазифа юклатилган. Ана шуни ўз қалбларида чуқур хис этган колхозчилар, совхоз ишчилари бу йил 62 минг 830 тонна картошка 62 минг 200 тонна сабзавот, 45 минг тонна қовун-тарвуз етказиб бериш мажбуриятини олганлар.

Юксак мажбуриятни қоплайдиган миқдорда мўл ҳосил етиштириш йўлида ҳормай-толмай курашаётган хўжаликлардан бири генерал С. Раҳимов номли колхоздир. Колхоз далаларида бўлган киши гуркираб ўсаётган экинларни, етиштирилаётган ҳосилни кўриб баҳри-дили очилади. Картошка ҳам, помидор ҳам, бошқа турли экинлар ҳам ўз вақтида парвариш қилинибди. 253 гектар ерга картошка экилиб топшириқ ошириб адо этилибди. Эртаги картошка агротехника қоидаларига мувофиқ сифатли парвариш қилинганидан ҳар гектардан ўртача 18 тоннадан ҳосил олинмоқда. Карл Маркс номли, Сталин номли колхоз аъзолари ҳам мўл ҳосил етиштириш учун астойдил ҳаракат қилаётирлар. Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Х. Ҳакимов бошлиқ бригадаси аъзолари гектаридан 18 тоннадан пиёз етиштирдилар. Ўртоқ Носиров раҳбарлик қилаётган бригада эса гектаридан 31 тоннадан карам топширди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг сабзавотчиликни ривожлантириш тўғрисидаги қароридан зарур хулоса чиқариб, ишни пухта ташкил қилган колхозлар анашундай яхши натижаларга эришаяптилар.

Бироқ айрим колхозларда планда белгиланган кечки картошка, карам, бодринг ва бошқа экинлар экиш ҳаддан ташқари кечиктирилаётир. Экинларнинг парвариши ҳам суст. Мусобақадош Бўстонлиқ район колхозчиларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари ҳам бу камчиликларни алоҳида кўрсатиб ўтган эдилар.

Хўш, район колхозларида мусобақадошларнинг аниқлаган камчиликлари бартараф қилиндими? Вақт ўтиб бораётир. Кечки карамни экиш муддати тамом ҳам бўлди. Шунга қарамай кечки карам экиш плани ҳануз бажарилгани йўқ. 56 гектар турли сабзавот экинлари экилган эмас.

Район колхоз ва совхозларида картошка экиш плани тўла бажарилиб, мўлжалланган ҳосил етиштирилган тақдирдагина социалистик мажбурият бажарилган булур эди. Ваҳоланки ҳозиргача 335 гектар ерга кечки картошка экилгани йўқ. Ахир колхозларда ҳам, совхозларда ҳам картошка уруғи етарли эди-ку. Нега энди бундай кўнгилсиз аҳвол юз берди? Ҳамма гап шундаки, аввало уруғларни эҳтиёт қилиб сақлашга район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари етарли эътибор бермадилар. Натижада уруғлик картошкалар колхоз дўконларида бемалол сотилиб кетди. Эндиликда колхоз ва совхоз раҳбарлари «Уруғимиз йўқ, нима қиламиз» деб бамайли хотирлик билан ҳеч ёпишмайдиган баҳоналарни рўкач қилмоқдалар.

Ўртоқ Ҳ. Отажонов раис бўлган Ленин номли колхозда ҳалигача 52 гектар майдонга картошка экилгани йўқ. Раҳбарлар уруғлик жамғаришга бефарқ қараб, жиддий хатога йўл қўйдилар. «Бўзсув» совхозида аҳвол бундан ҳам ачинарли. Экиш планини тўлдириш учун яна 78 гектар ерга картошка экилиши керак. Совхоз директори ўртоқ М. Убайдуллаева ғанимат кунлар бой берилаётганидан унча ташвишланмаётир. «XX партсъезд» колхозида ҳам (раиси ўртоқ М. Пўлатов) уруғлик картошкани сақлашга масъулиятсизлик билан қаралди. Натижада 20 гектар ерга картошка экилмай қолди. «Октябрь», «Москва», Хрушчев номли ва ҳатто илғор Охунбобоев номли колхозларда ҳам картошка экишнинг судралишига қандай баҳо бериш керак?!

Район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи ўртоқ А. Қўзиев Бўстонлиқ районидан келган ўзаро текшириш комиссияси аниқлаган камчиликлар бартараф қилинаётир, деб ишонтирди. Биз бунинг қанчалик тўғри эканлигини аниқлаш учун Навоий номли колхозда бўлдик. Афсуски, колхоз раҳбарлари (раиси А. Аҳмедов, партия ташкилотининг секретари С. Бўронбоев ўртоқлар) мусобақадошларнинг кўрсатган камчиликларини тезда тугатиш ва экинлар парваришини кучайтиришга эътибор бермаётирлар. Экинлар ҳалигача ўтдан тозаланмаган. Ўртоқ О. Хожибоев бригадасининг 10 гектар ердаги лавлагиси парвариш қилинмасдан ташлаб қўйилган. 7 кун ичида бир гектарга яқин лавлаги ўтдан тозаланибди, холос. Ўртоқ Т. Маҳмудов ҳосилот бўлган участкада картошка, помидор ва бошқа экинларни парвариш қилиш суръати ҳам сифати ҳам паст. И. Абдуллаев бригадасида кечки картошка суғорилмаган, бир марта ҳам чопиқ қилинмаган. К. Усмонов бригадасида помидор жуда сийрак, серўт, чопиқ сифати қониқарсиз. Колхоз раҳбарлари «Бир минг киши бўлса ҳам экинларни ўтдан тозалаб бўлмайди» деб хотиржам юрибдилар.

Қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Қўзиев «Навоий номли колхоздан хавотир қилмасак ҳам бўлади, «Коммунизм», Куйбишев номли колхозларда аҳвол чатоқ. Ҳали бир марта ҳам парвариш қилинмаган экинлар бор» деб зорланди.

Хўш бунга ким айбли? Қишлоқ хўжалик бўлимидаги агрономлар нуқсонларни тугатиш чорасини кўрмай, нега тамошабин бўлиб камчиликларни қайд қилиш билан кифояланадилар, колхозларда ишни кучайтириш чорасини кўрмайдилар?

«Коммунизм» колхозининг ўртоқ Х. Умаров ҳосилот бўлган участкасида картошка, сабзавот ва бошқа экинлар парвариши мутлақо қониқарсиз. Ўртоқ Н. Расулев бригадасининг катта йўл бўйидаги квадратуялаб экилган тўрт гектар ердаги картошкаси қовжираб ўт орасида нобуд бўлаётир. Э. Тўрабеков, О. Зоиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам манзара ана шундай. Зарпечак барча экинларга тарқалган. Аммо химизатор ўртоқ Н. Абдураҳимов бунга бепарво қарамоқда. Шуниси қизиқки, колхознинг ўртоқ Т. Зокиров ҳосилот бўлган участкасида барча экинлар ўз вақтида сифатли парвариш қилинади-ю, колхоз раиси ўртоқ Муҳаммаджонов яшайдиган ва правление жойлашган участкада нега экинлар вақтида парвариш қилинмайди? 150 гектар ердаги картошкадан фақат 90 гектари бир марта чопиқ қилинибди, биринчи культивация эса ҳали тамом бўлмабди. Бунинг сабаби нимада? Чунки бу участкада меҳнат имтизоми бўш, мавжуд ишчи кучлари дала ишларига тўла сафарбар этилмаган, ишнинг сифати устидан контроллик қилинмайди.

Ўртоқ М. Ҳайитбоев раислик қилаётган Куйбишев номли колхозда кечки картошка экиш, экинларни парвариш қилиш суст. Ўртоқ Х. Қорабоев бригадасининг 5 гектар ердаги пиёзи бир марта ҳам чопиқ қилинмаган. Ўт кўплигидан пиёз қуриб кетган. 13 гектар ердаги помидор эса вақтида парвариш қилинмаганидан ўсишдан қолган, ҳосили кам. «Ленинизм» колхозида экилганича қаралмаган помидор ва бошқа экинлар бор. 23 гектар майдондаги полиз экинлари ривожланишдан қолган. «Назарбек» совхозида 287 гектар ердаги картошкадан фақат 97 гектари чопиқ қилиниб, биринчи суғориш ҳали тугалланмапти. «Тошкент» совхозида ҳам бундай нуқсонларни кўплаб учратиш мумкин.

Колхозма-колхоз юриш билан картошка, сабзавотдан мўл ҳосил олиб бўлмайди-ку. Камчиликларни қайд қилиб ўтирмасдан уни тугатиш чораларини кўриш керак. Дала ишларига оператив раҳбарлик қилиб, мавжуд куч ва резервлардан фойдаланиш йўли билан мўл ҳосил етиштириш мумкин.

Район партия комитетининг секретари Ғ. Мажидов, район ижроия комитетининг раиси А. Ашрапхонова ва қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи А. Қўзиев ўртоқлар илғор колхозлар билан мағрурланмасликлари керак. Экинлар парваришида судралаётган колхоз, совхозларга амалий ёрдам бериб, барча колхоз, совхозда мажбуриятни қоплайдиган миқдорда ҳосил етиштирилишига эришиш тадбирларини амалга оширишлари зарур.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Карл Маркс қабрида

ЛОНДОН, 11 июль. (ТАСС). Буюк Британия Коммунистик партияси ижроия комитети раиси Гарри Поллитни дафн этиш маросимига келган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат П. Н. Поспелов бугун Хайгейт қабристонидаги Карл Маркс қабрини зиёрат қилди. П. Н. Поспелов қабрга қуйидаги сўзлар ёзилган гулчамбар қўйди: «Ишчилар синфининг буюк устози, илмий коммунизмнинг асосчиси Карл Марксга — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетидан».

Англия Гарри Поллит билан видолашмоқда

ЛОНДОН, 9 июль. (ТАСС). Бугун Лондонда Англия ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, Буюк Британия Комунистик партиясининг асосчиларидан бири Гарри Поллитни дафн этиш маросими бўлди.

Жуда кўп дўстлар ва сафдошлар, қардошлар, касаба союзларининг ва Коммунистик партия ташкилотларининг вакиллари, пойтахт ва унинг атрофидаги меҳнаткашлар, қардош коммунистик партияларнинг делегатлари инглиз халқининг ажойиб фарзанди билан охирги марта видолашдилар.

Мотам митингида бошқа нотиқлар орасида Буюк Британия Коммунистик партияси бош секретари Жон Голлан ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат П. Н. Поспелов нутқ сўзладилар. Митингдан кейин Г. Поллитнинг жасади куйдирилди.

ВАШИНГТОНДА СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ НОТАСИНИ ШАРҲЛАШДАН БОШ ТОРТМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 11 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг Вашингтондан хабар қилишича, АҚШ давлат департаменти ва мудофаа министрлиги Совет ҳукуматининг нотасини шарҳлашдан бош тортганлар. Агентликнинг кўрсатишича, АҚШ нинг расмий вакиллари бу нотадан васвасага тушиб қолганга ўхшайдилар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ҲУКУМАТИНИНГ СОСТАВИ

ПРАГА, 12 июль. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлигининг билдиришича, президент Антонин Новотний кеча Чехословакия Социалистик Республикасининг янги ҳукуматини тайинлаган. Ҳукумат составига, жумладан, қуйидагилар киради: Вильям Широкий — ҳукумат раиси, Яромир Доланский — ҳукумат раисининг ўринбосари, Вацлав Копецкий — ҳукумат раисининг ўринбосари, Отакар Шимунек — ҳукумат раисининг ўринбосари ва Давлат план комиссиясининг раиси, Рудольф Барак — ҳукумат раисининг ўринбосари ва ички ишлар министри, Рудольф Стрехай — ҳукумат раисининг ўринбосари, Людмила Янковцова — ҳукумат раисининг ўринбосари, Вацлав Давид — ташқи ишлар министри, Франтишек Крайчир — ташқи савдо министри, армия генерали Богумир Ломский — миллий мудофаа министри, Юлиус Дюриш — молия министри ва бошқа министрлар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИ ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ПРАГА, 11 июль. (ТАСС). Бутун Чехословакия Миллат мажлисининг иккинчи сессияси Чехословакия Социалистик Республикасининг янги конституциясини якдиллик билан қабул қилди.

Акш демократик партиясининг съезди очилди

ЛОС-АНЖЕЛОС, 12 июль (ТАСС махсус мухбири). 11 июлда Лос-Анжелосдаги ёпиқ стадион биносида АҚШ демократик партиясининг миллий съезди очилди. Съезд Америка Қўшма Штатларининг президенти ва вице-президенти постларига кандидатлар сайлаши керак.

Съездда беш мингга яқин делегат ва делегатликка кандидат қатнашмоқда. Шуниси характерлики, съезд ташкилотларининг кутишига қарама-қарши ўлароқ одамлар учун ажратилган галереянинг ярми бўш қолди.

Маълумки, демократик партиядан президентлик постига сенатор Кеннеди, сенатдаги демократлар раҳбари Жонсон, сенатор Саймингтон ва АҚШ демократик партиясининг раҳбари Стивенсон даъво қилмоқдалар.

Куба БМТ Хавфсизлик Кенгашига мурожаат қилди

НЬЮ-ЙОРК, 12 июль, (ТАСС). 11 июль кечқурун БМТ секретариати Куба ташқи ишлар министри Рауль Роа Гарсианинг БМТ Хавфсизлик Кенгаши раисига ёзган хатини тарқатди. Хатда Гарсиа Америка Қўшма Штатларининг Куба республикасига қарши агрессив ҳаракатлари натижасида рўй берган ва умумий тинчлик ва хавфсизликка хавф туғдираётган аҳволни муҳокама қилиш учун хавфсизлик Кенгашининг мажлисини дарҳол чақиришни сўрайди.

Япониянинг қуруқликдаги кучлари қайтадан ташкил қилинмоқда

ТОКИО, 11 июль. (ТАСС). Япония радиосининг хабар қилишича, Япония миллий мудофаа бошқармаси қуруқликдаги кучларни қайта ташкил қилиш планини ишлаб чиққан.

Бу планга мувофиқ, ҳозирги вақтдаги мавжуд пиёда аскарлар дивизиялари тугатилиб, 13 янги дивизия ташкил қилинади. Бу дивизиялар 160 миллиметрли откаткасиз тўплар ва танкка қарши бошқариладиган снарядлар учираладиган установкалар ҳамда бошқа жанговар техника билан қуроллантирилади.

Қуруқликдаги қўшинларни қайтадан ташкил қилиш плани 1961 йилда тугалланади. Шундан кейин қуруқликдаги кучларнинг ўт очиш қуввати ҳозирги вақтдагига нисбатан 30 процент ошади.

«Ёвуз ниятли визит»

ЛОНДОН, 11 июль. (ТАСС). Англияда чиқадиган «Дейли геральд» газетаси Испания ташқи ишлар министри Кастиэлья ва НАТО қуролли кучлари бош қўмондони генерал Норстэднинг Англияга қиладиган визитини «Ёвуз ниятли визит» деб атамоқда. Бу визит деб ёзади газета, «Америка генераллари водород зарядлари бўлган ракеталарни Ғарбий Германия немислари қўлига топшириш ҳақидаги талабини кучайтираётган бир пайтда бўлмоқда».

Бу ҳол деб кўрсатиб ўтади, «Дейли геральд» газетаси, халқаро кескинликни кучайтиришга ёрдам беради.

«Англия, уйғон! — деб ёзади газета. — Биз Германияда (Германия Федератив Республикаси — Ред). ялпи қирғин қуролининг бўлишини ҳоҳламаймиз».

Янги Гебрид оролларида вулқонлар отилиб чиқди

НЬЮ-ЙОРК, 12 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Нумеядан хабар беришича, 10 июль кечқурун Лопеви оролида (Янги Гебрид ороллари) уч кратерга эга бўлган вулқон отилиб чиққан. Ундан бир неча миля нарида океанда яна бир вулқон отилиб турганга ўхшайди. Орол устидан учиб ўтган француз ҳарбий денгиз самолётининг хабар беришича, уччала кратердан вулқон ёнбағри бўйлаб лава оқиб турган. Тутун ва кул 6000 фут баландликка кўтарилган. Лопеви оролининг ғарбий-шимолий қисми бутунлай лава билан қопланган.

Ундан 10 миля наридаги Пауума оролчаси вулқон кули билан қопланган.

Коммунизмнинг муносиб қурувчиларини ўқитайлик ва тарбиялайлик!

Шу кунларда совет ўқитувчиларининг қувончи чексиз. Кечагина ўз ишини тамомлаган Бутунроссия ўқитувчиларининг съездида уларнинг хизматларига юксак баҳо берилди, ўқитувчиларнинг катта армияси ҳукумат орден ва медаллари билан тақдирланди.

Суратда: Тошкентдаги 20- мактаб ўқитувчилари съезд материалларини муҳокама қилмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Ёш авлодни тарбиялаш муҳим масала

Куни кеча менинг ҳаётимда унутилмас воқеа юз берди. Кўп йиллик педагогик фаолиятим туфайли давлат пенсиясига чиқдим.

Бу съездда чиндан ҳам оқилона масалалар муҳокама қилинди. Булардан бири ёш авлодда ўқишга бўлган муҳаббатни ошириш масаласидир. Эндигина мактаб остонасига қадам қўяётган ёш авлодни билим чаманига етаклаб киришда бошланғич синф ўқитувчилари ҳал қилувчи роль ўйнайди. Буни мен ўз тажрибамдан гапирмоқдаман. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг съездда сўзлаган нутқида биз ўқитувчиларнинг ана шу хизматимизга юқори баҳо берилди.

Ишончим комилки, совет интеллигенциясининг шонли отряди ҳисобланган ўқитувчилар бу баҳога яраша меҳнат қиладилар.

Х. ЮСУПОВА,
Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

ЎҚИТУВЧИЛИК — ШАРАФЛИ КАСБ

Ёш авлоднинг билимдон ва ҳар томонлама етук киши бўлиб етишишида мактаб ўқитувчиларининг роли бениҳоя каттадир. Шунинг учун ҳам ўқитувчиликни шарафли касб дейишади.

Яқиндагина ўз ишини муваффақиятли тамомлаган ўқитувчиларнинг Бутунроссия съезди ҳам ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашда совет ўқитувчисининг роли масаласини атрофлича муҳокама қилди. Айниқса, СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу съездда сўзлаган нутқида педагогика фани олдида турган энг муҳим вазифалар конкрет белгилаб берилди. Шунингдек, бу нутқда педагогика соҳасида пишиб етилган ҳам илмий, ҳам практик масалалар илгари сурилди. Мактабларда ўқишни турмуш билан боғлиқ ҳолда олиб бориш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилди. Айни вақтда айрим мактабларда ўқитиш ва тарбия ишлари савиясининг пасайиб кетганлиги ҳақида оқилона танқидий фикрлар айтилди. Бу камчиликларни бартараф қилишда нималарга аҳамият бериш юзасидан ҳам қимматли маслаҳатлар берилди.

Шу кунларда мактабимизнинг ўқитувчилар коллективи ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқини катта қизиқиш билан ўрганмоқда. Съезд материаллари ва ўртоқ Хрушчевнинг нутқи мактабларда бундан кейин олиб бориладиган ўқув ва тарбия ишларининг программ ҳужжатидир. Бу ҳужжат мактабимиз коллективининг ҳам ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашдаги масъулиятини оширади.

К. АЛИМОВ,
Тошкентдаги 38-ўрта мактабнинг ўқитувчиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

ФУТБОЛ

СССР терма командаси Европа кубогини олди

10 июль совет футболи тарихида унутилмас кун бўлиб қолади. Шу куни Франция пойтахти Парижда СССР терма командаси Европа кубоги учун финал мусобақада қатнашиб, Югославия футболчилари устидан ғалаба қозонди.

Ўйин ғоят кескин ва оғир кураш билан ўтди.

Финал учрашувининг биринчи бўлими югослав спортчиларининг бирмунча устунлиги билан давом этиб, 40-минутда улар ҳисобни очдилар. Иккинчи таймда совет футболчиларининг ҳужуми активлашди. С. Метревели Югославия терма командаси дарвозасига жавоб тўпини тепиб киритди. 90 минутлик кураш ғолиб командани аниқлаб беролмади. Шундан сўнг судья 30 минутлик қўшимча вақт беради. Бунда ҳам 15 минутлик биринчи таймда ҳисоб ўзгармади. Совет футболчилари ўйин охиригача матонат кўрсатиб астойдил курашдилар. Учрашув тугашига 7 минут қолганида марказий ҳужумчи В. Понедельник иккинчи тўпни қарши томон дарвозасига киритади. Шундан сўнг югослав футболчилари бутун куч билан ҳужумга ўтдилар, аммо ҳисоб ўзгармади. Дарвозабон Л. Яшин юксак маҳорат кўрсатиб, хавфли ҳолатларни бартараф қилиб турди.

Шундай қилиб, финал учрашуви 2:1 ҳисоби билан совет футболчилари фойдасига ҳал бўлди. Икки йил давом этган курашдан сўнг Совет Иттифоқи командаси биринчи Европа кубогини қўлга киритди. Бу СССРда футбол ўйинининг юксак даражага кўтарилганини ва юқори класс ўйинчилар етишиб чиққанини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

9 июлда Франция ва Чехословакия терма командалари учинчи ўринни олиш учун учрашган эди. Французлар бу сафар ҳам мағлубиятга учрадилар. Майдон эгалари устидан 2:0 ҳисоби билан ғалаба қозонган Чехословакия терма командаси учинчи ўринни эгаллади.

„МЕҲНАТ“ ЮТДИ

Ўтган жума куни Тошкентдаги «Меҳнат» стадионида майдон эгалари «Б» классида Иттифоқ биринчилиги учун мусобақалашаётган Ленинобод «Помир» футболчилари билан учрашдилар. Ўйиннинг биринчи бўлимида ҳисоб очилмади. Танаффусдан сўнг меҳнатчилар ҳужумни активлаштирдилар. Ярим ҳимоячи Зайцев 30 метр чамаси масофадан тўпни зарб билан тепади. Кутилмаган бу тўпни меҳмонлар дарвозабони ушлаб қололмади. Шундан сўнг Ятченко, Тоғаев, Стрельниковлар ҳисобни ошириш учун қулай имкониятга эга бўлдилар-у, аммо улар бу имкониятларни бой бериб қўйдилар. Учрашув 1:0 ҳисоби билан тошкентликлар фойдасига ҳал бўлди.

«Меҳнат» 13 ўйиндан сўнг 11 очко олди. Бу команда биринчи давранинг сўнгги ўйинларини Самарқанд ва Фарғона шаҳарларида ўтказади.

УРТУҚМОҚ

Шаҳар бедарвоза эмас-ку

Кечқурун Фазиддин аканинг торгина ҳовлисида ғалати бир ҳангома бўлиб ўтди. Шу хонадонда 2 — 3 йилдан буён меҳмондек омонатгина яшаб келаётган Биховская папка қўлтиқлаган, жиддий қиёфали кишиларни бошлаб кириб:

— Мана, мана шу ҳовли... — дея тантанали эълон қилди. Папка қўлтиқлаган кишилар ҳовлининг у ёғини кўришди, бу ёғини кўришди, кейин бош чайқаб «бўлмайди, тор, ўзлари ҳам саккиз жон экан...» дея чиқиб кета бошлаган эди, Биховская район қурилиш техниги Биктавиевни бир чеккага имлаб қулоғига ниманидир шивирлади.

— Сўзимдан қайтсам, инсон эмасман! — дея қасам ҳам ичди. Ана шу гапдан сўнг ҳалиги жиддий қиёфали кишилар ўртасида «пичир-пичир» гаплар биқинига секингина туртиб қўйишлар бошланди. Райкомхоз мудири Исамуҳамедов «алдаса-чи?» деб сўради Бикташевдан. Бикташев бўлса район ижроия комитети секретари Бузруковнинг енгидан тортиб:

— Гапирсанг-чи, нега жим турибсан? — деб қўйди.

Шивирлашлар қоронғу тушгунча давом этди. Ниҳоят Бузруков «ҳовлиси жуда кенг экан, — дея гап бошлади. — Ўзи бир қисмида ўтирса ҳам бўлади. Агар болалари сиғишмаса интернатга берсин. Ҳукумат интернатни шуларга очиб қўйган».

Узоқ маслаҳатдан сўнг Фазиддин Ғуломов катта-кичик олти фарзанди билан яшаб келаётган ҳовлининг бир қисми, эгасидан яширин ҳолда, Биховскаяга бериладиган бўлди.

— Энди хоним сиз шошмасдан уйни қураберинг... — деди Бикташев «ширинкомона»ни чўнтакка ургач.

Тез кунда ҳалиги жиддий қиёфали кишиларнинг тазъйиқи остида Фазиддин ака ҳовлисининг бир қисмини Биховскаяга олиб бериш ҳақида район ижроия комитетининг карори ҳам чиқарилди. Фазиддин ака бу воқеадан хабардор бўлгач, шикоят қилиш учун район ижроия комитети раиси ўртоқ Носиров ҳузурига борган эди:

— Афсус, минг афсус, — деди раис қўлларини икки томонга ёзиб, — нега бу ҳақда менга авварлоқ арз қилмадингиз.

— Ҳовлининг, «сотилганини» бугун эшитдим!

Раис гарчи «ёрдам беришга» ваъда қилган бўлсада Фазиддин ака қатнай бериб оёқдан қолди ҳам-ки, «ёрдам»дан дарак бўлмади. Иш оқибат область ижроия комитетига бориб етди. Область ижроия комитетининг махсус комиссияси бориб аҳволни текшириб кўрди ва район ижроия комитети Фазиддин аканинг торгина ҳовлисини бўлиб қўпол хатога йўл қўйганлигини қайд қилди. Область ижроия комитети ўзининг 1959 йил 10 декабрдаги № 23 § 512 сонли қарорида район ижроия комитетининг қарорини бекор қилди, Ғуломовнинг ҳовлисини ўзига қайтариш ҳақида махсус кўрсатма берди...

Ана шу қарорнинг чиққанига ҳам 8 ой бўлиб қолди. Лекин Орджоникидзе район ижроия комитети уни бажариш ўрнига пайсалга солиб келмоқда. Ижроия комитетнинг ҳозирги раиси ўртоқ Каримов «бу можаро мендан аввал бўлган экан» деса раис ўринбосари бўлиб турган Носиров:

— Раис нима десалар биз ҳам ўша кишининг айтганини қиламиз. Ҳовлини бўлиб сотганлар ишдан бўшаб кетишган... — деб, қилғиликни қилиб қўйиб энди ўзларини панага олмоқдалар.

Наҳотки 2 — 3 кишининг ножўя ҳаракати орқасида Фазиддин ака оиласи жабр чекса-ю, ўртоқ Каримов бу аҳволнинг томошабини бўлиб колаберса, ахир шаҳар бедарвоза эмас-ку!

Х. ТЎХТАБОЕВ.

Папкадаги гаплардан

«Узхлодоторгмонтаж» тресги бошлиғи ўртоқ В. К. Зойко кўп ғалати одамлар-да. Дунёни сув олса тўпиқларига чиқмайди. Ғам-ташвиш, иш учун сал-пал жон койитиш бу киши учун мутлақо бегона. Бирон иш қилмоқчи бўлсалар аввало ҳафталаб, ойлаб ўйлайдилар. Кейин бир қарорга келай деб қолганларида яна бошқатдан ўйлашга тушиб кетадилар. Бу ўйнинг охири эса сира ҳам тугамайди. Меҳнаткашлардан, пишчеторглардан, яна аллақандай ташкилотлардан шикоятлар лайлак қордек ёғилиб турса ҳамки, ўртоқ Зойко ҳамон ўйлай берадилар. Гоҳо хатларни олиб, номердан ўтказиб қалин папкага жойлаб ҳам қўядилар ва тамом, яна ўйлашга тушиб кетадилар.

Яқинда папкалардан бирини титкилаб кўрдик. Киров райпишчеторгининг директори Ҳасанов 122-сонли ёзишмасида мана бундай деб хитоб қилибди:

«Бизнинг ташкилот 48, 70 ва 7-сонли ёзишмаларида сиз бошчилик қилаётган «Узхлодоторгмонтаж» идорасига 15 та газ сув савдо автоматларини монтаж қилиб бериш юзасидан шартнома тузишни сўраб бир неча бор илтимос қилган эди. Афсуски ҳанузгача ҳеч қандай жавоб олганимиз йўқ...»

Ҳасанов бир ишни бошласа охирига етказадиганлардан бўлса керак яна хат устига хат ёзаверибди. Ҳурматли Зойко бўлсалар 70 ва 45-сонли ёзишмаларни ҳам қабул қилиб олдим деб папкага жойлаб қўяқолибдилар.

Иккинчи папкани очиб кўрдик. Бунисида Октябрь район райпишчеторгидан келган тарихий ёзишмалар сақланар экан.

«Ташкилотимиз 15 апрелда ёзган 27-сонли ёзишмасида ҳурматли Зойкодан АТ-26 автоматидан 18 дона, АТ-28 автоматидан 5 донасини районимиз территориясига ўрнатиб беришни сўраган бўлсада шу кунгача ҳеч қандай иш қилинмади. Шундан сўнг ҳам бир неча бор хат ёздик, ҳеч қандай жавоб ололганимиз йўқ. Шунингдек, Тошкент ремонт-монтаж участкасининг бошлиғи Филимоновга ҳам мурожаат қилиб ихтиёримиздаги 23 та автоматни монтаж, ҳаракатдаги 16 автоматни ремонт қилиб беришларини сўраган эдик, ваъда устига ваъда олдик-ку амалий ишдан дарак бўлмади...»

Иккинчи папкани бекитиб учинчи папкани очамиз. Бундаги хатларни ҳисоблаб чиқиш учун нақ бир кун ўтириш керак. Таваккалига бир хатни очиб ўқиб кўрган эдик, мана бундай гаплар чиқиб қолди:

«Ҳурматли Зойко! Сизга хат ёзишдан юрагимиз безиллаб қолди. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг, сиз бераётган ваъдалардан сув автомати ўрнида фойдаланиб бўлмайди-ку! Ундан ортиқ автоматимиз токайгача бекор ётади, токайгача бизнинг ишимизга «Узхлодоторгмонтаж» тресги тўсқинлик қилиб келади...

Эҳтиром билан Куйбишев пишчеторгининг директори».

Аҳвол ана шундай. Турли базаларда юздан ортиқ сув автоматлари занглаб ётибди, бир хилларига чумчуқлар ин қўйган. Ҳурматли Зойко бўлсалар дўппини яримта қилиб, гўё ҳамма ишларни қойил қилиб ташлагандек бепарво юриптилар.

— Трестнинг ишлари қалай? — хат ўқишдан зерикиб сўрадик у кишидан.

— Михдек — мақтаниб дедилар ҳурматли Зойко.

— Автоматлар қачон ўрнатилади?

— Бу ишда шошиш ярамайди, азизим...

Кўриб турганингиздек шаҳар аҳолиси сувга ташна бўлиб томоқлари қақраб юрган бир пайтда бу киши ана шундай ғалати кайфият билан парвойи-палак юриптилар. Билмадик, ҳурматли Зойко шундай «услубда қачонгача «раҳбар»лик қилар эканлар!

Ҳ. МУҲАММАДСОДИҚОВА.

Телевизор экранида

13 ИЮЛДА

19.30. Мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида «Дўстларимизнинг хатлари» деган эшиттириш.

19.50. Киножурнал-«Фан ва техника».

20.00. Сўнгги ахборот.

20.20. Саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.

20.40. «Менинг генералим» деган телевизион фильм.

22.00. Ўзбек давлат филармонияси солистлари ва халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти радио уйидан олиб кўрсатилади.

БУГУН ОБ-ҲАВО ҚАНДАЙ БЎЛАДИ

Бугун Тошкент области ва Тошкент шаҳрида ҳавонинг бироз булутли бўлиши кутилади, бироқ ёғингарчилик бўлмайди. 30-34 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ИРОҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ ИККИ ЙИЛЛИГИ

Ироқ халқи ўзининг шонли миллий революциясининг икки йиллигини нишонламоқда. Бундан икки йил муқаддам — 14 июлда Ироқ халқи ўз армияси билан биргаликда қўлга қурол олиб, тюрма ва жазолаш, миллий сотқинликдан иборат бўлган Нури Саиднинг мудҳиш тартибини ағдариб ташлади, Яқин ва Ўрта Шарқда империалистларнинг босқинчилик планларига қақшатгич зарба берди.

Ироқнинг яқин ўтмиши жуда ҳам оғир ва қоронғу эди. Ироқ узоқ вақтлардан бери йирик капиталистик мамлакатларнинг аёвсиз равишда эксплуатация қилиш объекти бўлиб келди.

Империалистлар Ироқда ҳукмронлик қилишларида монархияга, феодалларнинг юқори табақаларига, шайхларга ва амалдорларга таяниб келди. Нури Саид ҳукумати кўп йиллар давомида мустамлакачиларга хизмат қилиб келди, унинг ёрдамида англиялик ва ундан кейин американлик империалистлар Ироқни ўзларига мақбул бўлган қонун ва шартномалар, пакт ва концепциялар гирдобига тортди.

Ироқнинг ер ости бойликлари, биринчи галда нефть, чет эл монополияси ихтиёрига берилиб қўйилган эди. Империалистлар Ироқни Яқин ва Ўрта Шарқдаги ўзларининг муҳим базаси ҳисоблаб, бу ерда ўзларининг агентларидан араб миллий озодлик ҳаракатига қарши курашда ва Эрон қўлтиғи, Ўрта ер денгизининг шарқида ўзларининг иқтисодий ва сиёсий истеҳкомларини сақлаб қолишда фойдаландилар.

Мамлакатнинг кейинги ўн йил мобайнида тараққий этишининг бутун тарихи 14 июлда бўлиб ўтган революция 6 миллионлик Ироқ халқининг империализм ва феодал монархия реакциясига қарши олиб борган кўп йиллик қаҳрамонона курашининг қонуний натижаси эканлигини кўрсатди.

Ироқ халқи мустақил тараққиёт йўлига кириб олиб, мустамлакачилик ва монархиянинг меросларини батамом тугатишга ҳаракат қилмоқда. Ироқ революцияси ўз олдига миллий экономикани ривожлантириш учун, маданиятни юксалтириш учун, мамлакат халқининг турмуш шароитини яхшилаш учун курашни муҳим вазифа қилиб қўйди.

Революцияда актив иштирок этган Ироқ халқи мамлакатда аграр реформа ўтказишни энг муҳим вазифалардан бири қилиб қўйган эди. Ироқда монархия ағдариб ташлангач мамлакатнинг янги ҳукумати ўз олдига аграр ўзгаришлар қилишни вазифа қилиб қўйганлигини билдиради. Беш йилга мўлжаллангаи аграр реформа ҳақидаги қонунга биноан мамлакатда феодалларнинг ери чекланиб қўйилиши, ерсиз ва кам ерли деҳқонларга эса сунъий равишда суғориладиган ерларда 7,5 гектардан то 15 гектаргача, суғорилмайдиган жойларда эса 15 гектардан 30 гектаргача ер бериш амалга оширилади. Ироқ ҳукумати қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва ирригацияни ривожлантиришнинг кенг программасини белгилаб чиқди. Янги ерларни ўзлаштириш, Ефрат ва Дажла дарёларида ирригация шахобчаларини вужудга келтириш, қуйи икки дарё оралиғида батқоқликларни қуритиш кўзда тутилади. Мамлакатда бешта йирик тажриба давлат фермалари барпо этиш мўлжалланган. Бу фермаларда қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш ва қишлоқ хўжалигини бошқариш методларини яхшилаш бўйича тажрибалар ўтказилади. Бу фермалар Совет Иттифоқининг ёрдами билан ташкил этилади.

Республикада янги заводлар, фабрикалар, темир йўл, электростанциялар, каналлар ва портлар, мактаб, уй-жой ва касалхоналар қурилишини кўзда тутувчи иқтисодий тараққиёт плани ишлаб чиқилмоқда. Ироқ экономикасини ривожлантиришнинг тўрт йиллик плани (1959—1963 йиллар) ишлаб чиқилган. Шу планга биноан 100,8 миллион Ироқ динори транспорт ва алоқа йўлларини ривожлантиришга, 76,4 миллион динор уй-жой қурилишига, 47,1 миллион динор қишлоқ хўжалиги ва ирригацияни ривожлантиришга, 39 миллион динор маориф ишларига, 38,3 миллион динор саноатни ривожлантиришга ва 24,6 миллион динор соғлиқни сақлаш системасини кенгайтиришга сарфланади.

Ироқ республикасида амалга оширилаётган қурилишлар асосан нефть бойликларидан фойдаланишдан келадиган маблағлар ҳисобига амалга оширилади. Ироқ нефть запасига жуда ҳам бой бўлган мамлакатдир. Бироқ бир неча ўн йиллар давомида Ироқнинг нефть манбаълари чет эл монополистларининг қўлида бўлиб келди. Чет эл монополистлари Ироқ нефтидан жуда ҳам катта фойда олиб, Ироқнинг ўзига эса жуда ҳам оз миқдорда маблағ берар эдилар. Ироқ республикасининг ҳукумати бундай аҳвол билан асло келиша олмади. Ироқ ҳукумати нефть саноатини национализация қилишни кўзда тутмаган ҳолда чет эл нефть компанияларидан нефть чиқаришни кенгайтиришга ва Ироқ фойдасига ажратиладиган маблағни кўпайтиришга эришиб бормоқда. Ироқнинг нефтдан оладиган даромадларининг умумий суммаси ўтган йили энг кўп даромад олинган 1958 йилдаги даражадан ошиб кетиб, 86,6 миллион динорни ташкил этди.

Ироқ республикасининг ҳукумати мамлакат экономикасини янада ривожлантириш мақсадида дўст мамлакатларнинг ёрдами билан бир қатор йирик саноат корхоналарини барпо этишни белгилаб чиқди. Киркук яқинида қуриладиган кимё заводи ана шу қурилишларнинг энг муҳимидир. Бу кимё заводи ҳар йили 65 минг тонна олтин гугурт ва 110 минг тонна олтин гугурт кислотаси ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Бағдоднинг яқинида Совет Иттифоқининг ёрдами билан йилига 75 минг тонна пўлат ишлаб чиқарадиган металлургия заводи қурилиши планлаштирилмоқда.

Ироқ республикасининг ҳукумати империалистик давлатларга камроқ қарам бўлиш мақсадида социалистик давлатлар билан савдо-иқтисод битимлари тузди. Социалистик мамлакатлар, айниқса Совет Иттифоқи ана шу битим асосида Ироқ республикасига катта иқтисодий ёрдам бермоқдалар. Совет-Ироқ битимига биноан Самаррада фармацевтик заводи, Кирбола районида жун ишлаш корхонаси, Рамади яқинида ойна заводи, Кут шаҳри яқинида ип-газлама ва пайпоқ фабрикалари қурилиши кўзда тутилади.

Ироқ республикаси ўзининг мустақил иқтисодий тараққиёти йўлида маълум ютуқларни қўлга киритди. Қисқа муддат ичида, яъни 1958 йилнинг августидан 1959 йилнинг апрелигача мамлакатда 23 та енгил саноат корхоналари ишга туширилди. Бағдод, Басра ва Киркук шаҳарларида учта йирик ёқилғи электростанцияларининг қурилиши тугалланмоқда. Шу йилнинг февралида Бағдод-Басра темир йўл линиясини реконструкциялаш иши бошланиб кетди. Бу иш Совет Иттифоқининг ёрдами билан амалга оширилмоқда.

Совет Иттифоқи Ироқ билан иқтисодий ва техника ҳамкорлиги тўғрисида шартнома тузиб, қаҳрамон ироқ халқига ўзининг ёрдам қўлини чўзмоқда. Икки мамлакат ўртасида маданий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимга биноан икки мамлакат бир-бирларига студентлар, олий ва ўрта ўқув юртлари ўқитувчилари, маданият ва соғлиқни сақлаш ходимлари юбориб турибдилар. Совет Иттифоқи 10 та ҳунар-техника ўқув марказлари барпо этишда Ироқ республикасига ёрдам бермоқда.

Совет Иттифоқи билан Ироқ республикаси ўртасидаги дўстона ҳамкорлик ироқ халқининг тилак ва орзуларини амалга оширилишига ёрдам бермоқда. Яқин ҳамда Ўрта Шарқда, шунингдек бутун дунёда тинчлик ишини мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, Ироқ халқи қўлга киритаётган ютуқлар осонлик билан амалга оширилмаётир. Ироқ революциясининг амалга оширилиши натижасида тор-мор келтирилган мустамлакачилар, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг реакцион доиралари Ироқ халқининг мустақил иқтисодий тараққиётига ҳар қандай йўл билан бўлмасин қаршилик кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар. Улар халқ бирлигини парчалаб ташлашга, Ироқни тараққиёт йўлидан четга буришга, пишиб етилган иқтисодий ва социал реформаларнинг амалга оширилишига тўсқинлик қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

Совет ҳукумати ёш Ироқ республикасини биринчилар қаторида таниди ва Ироқ республикаси ҳукумати томонидан амалга оширилаётган бетарафлик ва Бандунг принциплари асосида бошқа давлатлар билан ҳамкорлик қилиш сиёсатини маъқулламоқда. Совет-Ироқ дўстлиги йилдан йилга тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Шу йилнинг апрелида А. И. Микояннинг Бағдодда Совет саноат кўргазмасининг очилишида бўлиши Ироқ билан СССР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлади.

Н. МУХАМЕДОВ,
М. ТУРСУНХЎЖАЕВ.

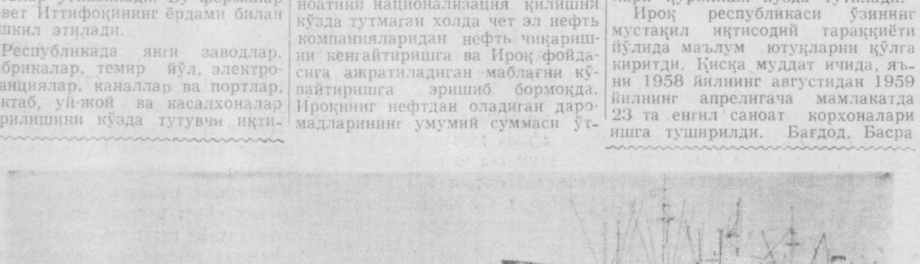

Суратда: Дажла ва Ефрат дарёларининг Басра шаҳри ёнида қўшилган жой — Шатт — ал — Араб.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/VII да **Чио-Чио-Сан,** 14/VII да **Травиата.**

АНДИЖОН МУЗДРАМА ТЕАТРИ (Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида) — 13/VII да **Ишқ билан ўйнашма,** 14/VII да **Лайли ва Мажнун.**

Руслар совғаси — «ВАТАН», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (2-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 9-15 минут ва 11 да). СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 9-10 минутда). ПУШКИН номли (кеч соат 9-10 минут ва 11 да), «ПОБЕДА» (кеч 9-15 минутда).

Биринчи кўришиш — «МИР», «СПУТНИК» (1-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), ТЕЛЬМАН номли (кеч 9 да). НАВОИЙ номли (ёзги, кеч 9-10 минут ва 11 да), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 10-50 минутда).

Баҳорда бўлган воқеа — «ВАТАН» (ёзги, кеч соат 9-10 минут ва 10-40 минутда), КАФАНОВ номли (кеч 9-15 минут ва 11 да).

Солдат қалби (ўзбек тилида кеч соат 9-10 минутда). **Қаерда бўлсанг ҳам...** (кеч 10-40 минутда). — «ОКТЯБРЬ».

Сибир ерлари ҳақида қисса — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 10-50 минутда).

Министр хотини — «УДАРНИК» (кеч соат 9-15 минут ва 11 да).

МЕТАЛЛ БУЮМЛАРИ КОМБИНАТИНИНГ АВТОРЕМОНТ УСТАХОНАСИ ХАР ХИЛ

сварка ишларига
заказ қабул қилади

43-561-телефон орқали чақирган ташкилотларга бу ишлар жойнинг ўзида ҳам бажарилади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Фурқат кўчаси, 3-уй.

Ташсовнархоз Енгил саноат бошқармасининг

4-МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИГА

дурадгорлар керак

Адрес: Магазин мавзу, 254-уй (10-автобуснинг «Мебельная» остановкаси).

Кўксув кўча, 68- уйда турувчи **Соли Носировнинг** Жарариқ кўча, 6- тупик, 3-уйда турувчи Ўлмас Қўчқоровна Орипова дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 6- участка халқ судида кўрилади.

Москва шаҳар, 1-Черемушкинская кўча, 3-уй, 23-квартирада турувчи **Хебзиддин Азизхоновнинг** Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов кўчаси, Қизил майдон проезд, 3-тупик, 9-уйда турувчи Азиза Азизхоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136 Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115 Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 10012. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1837.